

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 12. decembra 2019*

„Predhodno odločanje – Uredba (ES) št. 44/2001 – Pristojnost in priznavanje ter izvrševanje sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah – Zahteva po kontradiktornem postopku in učinkovitem pravnem sredstvu – Odločba nacionalnega sodišča, s katero je ugotovljena izvršljivost sodbe, ki jo je izdalo sodišče druge države članice – Nacionalni postopek za dopustitev vložitve pritožbe“

V zadevi C-433/18,

katero predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Korkein oikeus (vrhovno sodišče, Finska) z odločbo z dne 28. junija 2018, ki je na Sodišče prispela 2. julija 2018, v postopku

ML

proti

Aktiva Finants OÜ,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik senata, R. Silva de Lapuerta (poročevalka), podpredsednica Sodišča, M. Safjan in L. Bay Larsen, sodnika, ter C. Toader, sodnica,

generalni pravobranilec: M. Bobek,

sodna tajnica: C. Strömholm, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 15. maja 2019,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za finsko vlado H. Leppo in J. Heliskoski, agenta,
- za Evropsko komisijo M. Heller in M. Huttunen, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 29. julija 2019

izreka naslednjo

* Jezik postopka: finščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 43(1) in (3) Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med osebo ML in družbo Aktiva Finants OÜ glede izvršitve odločbe estonskega sodišča, s katero je bilo osebi ML naloženo plačilo denarnega zneska tej družbi.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah 6 in od 16 do 18 Uredbe št. 44/2001 je navedeno:

„(6) Zaradi doseganja cilja prostega pretoka sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah je treba zagotoviti in je primerno, da pravila, ki urejajo pristojnost ter priznanje in izvršitev sodnih odločb, ureja zavezujoč in neposredno uporabljen pravni akt Skupnosti.

[...]

(16) Medsebojno zaupanje v ustreznost sodnega varstva znotraj Skupnosti opravičuje samodejno priznavanje sodnih odločb, izdanih v državi članici, ne da bi bil za to potreben kakršen koli postopek, razen v primerih njihovega izpodbijanja.

(17) Na podlagi omenjenega načela medsebojnega zaupanja mora biti postopek za izvršljivost sodne odločbe, izdane v eni državi članici, v drugi državi članici učinkovit in hiter. Izvršljivost sodne odločbe mora biti zato razglašena tako rekoč samodejno, zgolj na podlagi povsem formalnega preverjanja predloženih listin, ne da bi sodišče imelo možnost pri tem po uradni dolžnosti uveljavljati kateri koli razlog za neizvršljivost iz te uredbe.

(18) Spoštovanje pravice do obrambe pomeni, da mora imeti dolžnik zoper razglasitev izvršljivosti možnost pravnega sredstva v kontradiktornem postopku, če meni, da obstaja eden izmed razlogov za neizvršljivost. Vlagatelj zahteve mora imeti na voljo pravno sredstvo, če je njegova zahteva za razglasitev izvršljivosti zavrnjena.“
- 4 Člen 41 te uredbe določa:

„Sodna odločba se razglasi za izvršljivo takoj po izpolnitvi formalnosti iz člena 53 brez kakršnega koli preizkusa iz členov 34 in 35. Dolžnik v tej fazi postopka nima možnosti podajati kakršnih koli izjav glede zahteve.“
- 5 Člen 43, od (1) do (3), navedene uredbe določa:

„1. Obe stranki lahko zoper razglasitev izvršljivosti [odločbo v zvezi z zahtevo za razglasitev izvršljivosti] vložita pravno sredstvo.

2. Pravno sredstvo se vloži pri sodišču iz seznama v Prilogi III.

3. Pravno sredstvo se obravnava v kontradiktornem postopku.“

6 Člen 45 iste uredbe določa:

„1. Sodišče, pri katerem se vloži pravno sredstvo iz člena 43 ali 44, zavrne razglasitev izvršljivosti oz. preklic razglasitev izvršljivosti samo na podlagi enega izmed razlogov iz členov 34 in 35. Svojo odločitev mora sprejeti brez odlašanja.

2. Pod nobenimi pogoji tuje sodne odločbe ni dovoljeno preverjati glede vsebine.“

Finsko pravo

- 7 V skladu s členom 5, odstavek 1, poglavja 25a oikeudenkäymiskaari (zakonik o sodnem postopku) je za vložitev pravnega sredstva zoper odločbo prvostopenjskega sodišča pri pritožbenem sodišču potrebna dopustitev v nadaljnjo presojo.
- 8 Člen 11, odstavek 1, poglavja 25a zakonika o sodnem postopku določa, da je treba pravno sredstvo dopustiti v nadaljnjo presojo, če obstajajo dvomi o pravilnosti zadevne odločbe, če presoja pravilnosti te odločbe ni mogoča brez dopustitve v nadaljnjo presojo, če je to pomembno zaradi uporabe prava v podobnih zadevah ali če za dopustitev v nadaljnjo presojo obstaja kak drug tehten razlog.
- 9 Člen 13 poglavja 25a tega zakonika določa, da mora pritožbeno sodišče, če meni, da je to potrebno, pred odločitvijo o dopustitvi pravnega sredstva v nadaljnjo presojo nasprotno stranko v pritožbenem postopku pozvati k pisnemu odgovoru na pritožbo.
- 10 V skladu s členom 14, odstavek 1, poglavja 25a navedenega zakonika je postopek v zvezi z dopustitvijo pravnega sredstva v nadaljnjo presojo pisen in pritožbeno sodišče odloča na podlagi odločbe, izdane na prvi stopnji, pritožbe, ki mu je predložena, morebitnih pripomb nasprotne stranke v pritožbenem postopku in po potrebi na podlagi drugega gradiva o zadevi.
- 11 V skladu s členom 18 poglavja 25a istega zakonika se pravno sredstvo dopusti v nadaljnjo presojo, če vsaj eden od treh članov sestave senata to dopustitev podpre.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 12 Harju Maakohus (prvostopenjsko sodišče v Harjuju, Estonija) je z odločbo, izdano 7. decembra 2009, osebi ML, stanujoči v Helsinkih (Finska), naložilo plačilo zneska 14.838,50 estonskih kron (EEK) (približno 948 EUR) estonski družbi, in sicer družbi Aktiva Finants.
- 13 Helsingin käräjäoikeus (sodišče prve stopnje v Helsinkih, Finska) je na zahtevo družbe Aktiva Finants na podlagi Uredbe št. 44/2001 razglasilo izvršljivost odločbe, izdane 7. decembra 2009 zoper osebo ML, na Finskem.
- 14 Oseba ML je po vročitvi te odločbe pri Helsingin hovioikeus (pritožbeno sodišče v Helsinkih, Finska) vložila pritožbo za razveljavitev navedene odločbe.
- 15 Oseba ML je v pritožbi, vloženi pri Helsingin hovioikeus (pritožbeno sodišče v Helsinkih), najprej navedla, da je bila odločba Harju Maakohus (prvostopenjsko sodišče v Harjuju) z dne 7. decembra 2009 izdana v njeni nenavzočnosti. Dalje, oseba ML trdi, da ji pisanje o začetku postopka ni bilo vročeno niti pravočasno niti na tak način, da bi lahko pripravila obrambo. Poleg tega naj bi za celoten postopek izvedela šele, ko ji je Helsingin käräjäoikeus (prvostopenjsko sodišče v Helsinkih) vročilo odločbo o razglasitvi izvršljivosti odločbe Harju Maakohus (prvostopenjsko sodišče v Harjuju).

Zadnjemavedeno sodišče po mnenju osebe ML prav tako ni bilo pristojno za odločanje o zadevi, ki mu je bila predložena, saj ima oseba ML stalno prebivališče na Finskem od 26. novembra 2007. V ta namen je oseba ML svoje trditve oprla na člena 34 in 35 Uredbe št. 44/2001.

- 16 Helsingin hovioikeus (pritožbeno sodišče v Helsinkih) osebi ML ni odobrilo dopustitve pravnega sredstva v nadaljnjo presojo, določene v členu 5, odstavek 1, poglavja 25a zakonika o sodnem postopku, s čimer se je končala obravnava pritožbe, ki jo je vložila ta oseba. Odločba Helsingin käräjäoikeus (prvostopenjsko sodišče v Helsinkih) je bila torej potrjena.
- 17 Oseba ML je predložitvenemu sodišču, in sicer Korkein oikeus (vrhovno sodišče, Finska), predlagala dopustitev pritožbe zoper odločbo Helsingin hovioikeus (pritožbeno sodišče v Helsinkih), čemur je bilo 24. januarja 2017 ugodeno. Oseba ML je v pritožbi pred Korkein oikeus (vrhovno sodišče) predlagala razveljavitev te odločbe, odobritev dopustitve pravnega sredstva v nadaljnjo presojo in vrnitev zadeve Helsingin hovioikeus (pritožbeno sodišče v Helsinkih) za obravnavo njene pritožbe.
- 18 V tem okviru se predložitveno sodišče sprašuje, ali je postopek za dopustitev pravnih sredstev v nadaljnjo presojo, kot je določen z nacionalno zakonodajo iz postopka v glavni stvari, skladen z Uredbo št. 44/2001, zlasti s členom 43(1) in (3) te uredbe, v primeru pravnega sredstva zoper prvostopenjsko odločbo, ki se nanaša na priznanje in izvršitev odločbe v civilnih in gospodarskih zadevah.
- 19 Predložitveno sodišče na eni strani poudarja, da je iz te nacionalne zakonodaje razvidno, da postopek s pravnim sredstvom v vseh zadevah poteka v dveh fazah. V prvi fazi se preučijo pogoji za odobritev dopustitve pravnega sredstva v nadaljnjo presojo, ki jih določa nacionalno pravo. V drugi fazi, če je ta dopustitev odobrena, se pravno sredstvo preuči v celoti. Če pa navedena dopustitev ni odobrena, postane prvostopenjska odločba pravnomočna, razen če ta zavrnitev ni odpravljena na podlagi pritožbe.
- 20 Na drugi strani predložitveno sodišče ni prepričano, da je zahteva po kontradiktornem postopku iz člena 43(3) Uredbe št. 44/2001 izpolnjena, saj je odločba v zvezi z dopustitvijo pravnega sredstva v nadaljnjo presojo v skladu z nacionalnim pravom lahko izdana tudi, ne da bi lahko stranka, proti kateri se izvršitev zahteva, v obravnavanem primeru oseba ML, pred tem predložila pripombe.
- 21 V teh okoliščinah je Korkein oikeus (vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
 - „1. Ali je postopek za dopustitev pravnih sredstev v nadaljnjo presojo, ki je določen z nacionalnim sistemom za vlaganje pravnih sredstev, združljiv z zahtevo po učinkovitih pravnih sredstvih, ki jih obema strankama zagotavlja člen 43(1) Uredbe št. 44/2001, če se pravno sredstvo vloži zoper odločbo prvostopenjskega sodišča, ki se nanaša na priznanje ali izvršitev sodbe v skladu z Uredbo št. 44/2001?
 2. Ali so v postopku za dopustitev pravnih sredstev v nadaljnjo presojo izpolnjene zahteve v zvezi z obravnavo v kontradiktornem postopku v smislu člena 43(3) Uredbe št. 44/2001, če nasprotna stranka v pritožbenem postopku pred odločitvijo o dopustitvi pravnega sredstva v zvezi z vloženim pravnim sredstvom ni zaslišana? Ali so te zahteve izpolnjene, če je nasprotna stranka v pritožbenem postopku zaslišana pred odločitvijo o dopustitvi pravnega sredstva v nadaljnjo presojo?
 3. Ali je pri razlagi pomembna okoliščina, da je oseba, ki vloži pravno sredstvo, lahko ne le stranka, ki je izvršitev zahtevala in katere zahtevek je bil zavrjen, temveč tudi stranka, proti kateri je bila izvršitev zahtevana, če je bilo zahtevku ugodeno?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 22 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 43(1) Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da nasprotuje postopku za dopustitev pravnih sredstev v nadaljnjo presojo, v katerem, prvič, pritožbeno sodišče odloča o vprašanju odobritve navedene dopustitve na podlagi odločbe, izdane na prvi stopnji, pritožbe, ki mu je predložena, morebitnih pripomb nasprotne stranke v pritožbenem postopku ter po potrebi na podlagi drugega gradiva o zadevi, in, drugič, mora biti pravno sredstvo dopuščeno v nadaljnjo presojo, zlasti če obstajajo dvomi o pravilnosti zadevne odločbe, če presoja pravilnosti te odločbe ni mogoča brez dopustitve v nadaljnjo presojo ali če za dopustitev v nadaljnjo presojo obstaja kak drug tehten razlog.
- 23 Najprej je treba poudariti, da – kot je razvidno iz uvodnih izjav 16 in 17 Uredbe št. 44/2001, ki se v postopku v glavni stvari uporablja *ratione temporis* – ureditev priznavanja in izvrševanja, ki jo ta določa, temelji na medsebojnem zaupanju v sodno varstvo znotraj Evropske unije. To zaupanje ne zahteva le, da so sodne odločbe, izdane v državi članici, samodejno priznane v drugi državi članici, ampak tudi, da mora biti postopek za razglasitev izvršljivosti teh sodnih odločb v drugi državi članici učinkovit in hiter. Ta postopek mora vključevati le povsem formalno preverjanje listin, ki so potrebne za to, da bo odločba v državi članici, v kateri se izvršitev zahteva, izvršljiva, pri čemer mora biti izvršljivost sodne odločbe razglašena tako rekoč samodejno (glej v tem smislu sodbo z dne 13. oktobra 2011, Prism Investments, C-139/10, EU:C:2011:653, točki 27 in 28).
- 24 Zato se v skladu s členom 41 Uredbe št. 44/2001 sodna odločba razglasi za izvršljivo takoj po izpolnitvi formalnosti iz člena 53 te uredbe brez kakršnega koli preizkusa razlogov za zavrnitev izvršitve iz členov 34 in 35 navedene uredbe.
- 25 Kot je namreč razvidno iz sodne prakse Sodišča, je cilj te uredbe zagotoviti prosti pretok sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, izdanih v državah članicah, in sicer s poenostavitvijo formalnosti z namenom hitrega in enostavnega priznanja ter izvršitve teh odločb.
- 26 Vendar tega cilja ni mogoče doseči tako, da se na kakršen koli način oslabi pravica do obrambe (sodba z dne 14. decembra 2006, ASML, C-283/05, EU:C:2006:787, točka 24). Sodišče je v zvezi s tem spomnilo, da je namen vseh določb Uredbe št. 44/2001 v okviru njenih ciljev zagotavljati, da postopki, v katerih se sprejemajo sodne odločbe, potekajo ob spoštovanju pravice do obrambe (sodba z dne 15. marca 2012, G, C-292/10, EU:C:2012:142, točka 47).
- 27 Za zagotovitev spoštovanja pravice do obrambe pa člen 43(1) Uredbe št. 44/2001 v povezavi z uvodno izjavo 18 te uredbe eni ali drugi stranki priznava pravico do vložitve pravnega sredstva zoper odločbo v zvezi z zahtevo za razglasitev izvršljivosti, bodisi – kadar gre za nasprotno stranko na prvi stopnji – če meni, da obstaja eden izmed razlogov za neizvršljivost, bodisi – kadar gre za vlagateljico zahteve za razglasitev izvršljivosti – če ji je bila razglasitev izvršljivosti zavrnjena.
- 28 Vendar je treba ugotoviti, da Uredba št. 44/2001 ne določa ne narave pravnih sredstev zoper to odločbo ne njihovih podrobnih pravil.
- 29 V zvezi s tem mora v skladu z ustaljeno sodno prakso vsaka država članica ob neobstoju predpisov Unije na določenem področju v skladu z načelom procesne avtonomije držav članic določiti postopkovna pravila, ki zagotavljajo varovanje pravic, ki jih posameznikom daje pravo Unije. Ta postopkovna pravila pa ne smejo biti manj ugodna od tistih, ki veljajo za podobna pravna sredstva, predvidena za varstvo pravic iz nacionalnega pravnega reda (načelo enakovrednosti), in ne smejo

praktično onemogočiti oziroma čezmerno otežiti uveljavljanja pravic, ki jih daje pravni red Unije (načelo učinkovitosti) (sodba z dne 13. decembra 2017, El Hassani, C-403/16, EU:C:2017:960, točka 26).

- 30 V zvezi s, prvič, načelom enakovrednosti je treba navesti, da to načelo zahteva, da se vsa pravila glede pravnih sredstev brez razlikovanja uporabljajo za pravna sredstva, ki temeljijo na kršitvi prava Unije, in tista podobna, ki temeljijo na kršitvi nacionalnega prava (sodba z dne 4. oktobra 2018, Kantarev, C-571/16, EU:C:2018:807, točka 124 in navedena sodna praksa).
- 31 V obravnavanem primeru je treba poudariti, da Sodišče ne razpolaga z nobenim elementom, na podlagi katerega bi bilo mogoče dvomiti o skladnosti postopkovnih pravil iz postopka v glavni stvari s tem načelom. Nasprotno, iz elementov spisa, ki je na voljo Sodišču, je razvidno, da se nacionalno pravilo, v skladu s katerim je za vložitev pravnega sredstva zoper prvostopenjsko odločbo pri pritožbenem sodišču potrebna dopustitev v nadaljnjo presojo, uporablja splošno in se ne nanaša le na pravna sredstva zoper odločbo v zvezi z zahtevo za razglasitev izvršljivosti na podlagi Uredbe št. 44/2001.
- 32 V zvezi z, drugič, načelom učinkovitosti je treba spomniti, da je iz sodne prakse Sodišča razvidno, da je treba vse primere, v katerih se postavlja vprašanje, ali nacionalna postopkovna določba onemogoča ali pretirano otežuje izvajanje pravic, ki jih posameznikom daje pravni red Unije, preizkusiti ob upoštevanju položaja te določbe v celotnem postopku, poteka postopka in njegovih posebnosti pred različnimi nacionalnimi sodišči. Pri tem je treba po potrebi upoštevati načela, na katerih temelji nacionalni sodni sistem, kot so varstvo pravice do obrambe, načelo pravne varnosti in učinkovit potek postopka (sodba z dne 11. septembra 2019, Călin, C-676/17, EU:C:2019:700, točka 42).
- 33 V obravnavanem primeru je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da je treba v skladu s členom 11, odstavek 1, poglavja 25a zakonika o sodnem postopku pravno sredstvo dopustiti v nadaljnjo presojo, če obstajajo dvomi o pravilnosti zadevne odločbe, če presoja pravilnosti te odločbe ni mogoča brez dopustitve v nadaljnjo presojo, če je to pomembno zaradi uporabe prava v podobnih zadevah ali če za dopustitev v nadaljnjo presojo obstaja kak drug tehten razlog.
- 34 Kot pa je navedel generalni pravobranilec v točki 51 sklepnih predlogov, so razlogi, določeni v finski zakonodaji, za katere je odobritev te dopustitve potrebna, taki, da omogočajo upoštevanje razlogov za zavrnitev izvršitve zadevne odločbe, določenih v členih 34 in 35 Uredbe št. 44/2001, iz katerih člen 45 te uredbe sodišču, ki odloča o pravnem sredstvu iz člena 43, dovoljuje, da zavrne ali razveljavi razglasitev izvršljivosti.
- 35 Zato je treba ugotoviti, da nacionalna ureditev v postopku v glavni stvari ni taka, da bi v praksi onemogočala ali pretirano oteževala uveljavljanje pravic, ki jih daje pravni red Unije.
- 36 Vendar je treba poudariti, da pravica dostopa do sodišča ne zajema le možnosti predložitve zadeve sodišču, temveč tudi zagotovilo, da je to sodišče pristojno za obravnavo vseh upoštevni dejanski in pravnih vprašanj v sporu, o katerem odloča (glej v tem smislu sodbo z dne 6. novembra 2012, Otis in drugi, C-199/11, EU:C:2012:684, točka 49).
- 37 V zvezi s tem je iz elementov spisa, ki je na voljo Sodišču, razvidno, da v skladu s finsko zakonodajo obravnavo pravnega sredstva pri pritožbenem sodišču zajema dve fazi. V prvi fazi pritožbeno sodišče o dopustitvi pravnega sredstva v nadaljnjo presojo odloči v pisnem postopku na podlagi odločbe, izdane na prvi stopnji, pritožbe, ki mu je predložena, morebitnih pripomb nasprotne stranke v pritožbenem postopku in po potrebi na podlagi drugega gradiva o zadevi. Pravno sredstvo se dopusti v nadaljnjo presojo, če vsaj eden od treh članov sestave senata to dopustitev podpre. Vsekakor je treba pravno sredstvo dopustiti v nadaljnjo presojo, če je podan eden od razlogov iz člena 11, odstavek 1, poglavja 25a zakonika o sodnem postopku. V drugi fazi pritožbeno sodišče, če je bilo pravno sredstvo dopuščeno v nadaljnjo presojo, nadaljuje obravnavo pritožbe s celovito presojo.

- 38 Zato lahko pritožbeno sodišče že na stopnji dopustitve pravnega sredstva v nadaljnjo presojo preveri, ali v primeru pravnega sredstva na podlagi člena 43 Uredbe št. 44/2001 razlogi za neizvršljivost iz členov 34 in 35 te uredbe zahtevajo poglobljen preizkus prvostopenjske odločbe v zvezi z zahtevo za razglasitev izvršljivosti.
- 39 Glede na vse zgornje preudarke je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 43(1) Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da ne nasprotuje postopku za dopustitev pravnih sredstev v nadaljnjo presojo, v katerem, prvič, pritožbeno sodišče odloča o vprašanju odobritve navedene dopustitve na podlagi odločbe, izdane na prvi stopnji, pritožbe, ki mu je predložena, morebitnih pripomb nasprotne stranke v pritožbenem postopku ter po potrebi na podlagi drugega gradiva o zadevi, in, drugič, mora biti pravno sredstvo dopuščeno v nadaljnjo presojo, zlasti če obstajajo dvomi o pravilnosti zadevne odločbe, če presoja pravilnosti te odločbe ni mogoča brez dopustitve v nadaljnjo presojo ali če za dopustitev v nadaljnjo presojo obstaja kak drug tehten razlog.

Drugo vprašanje

- 40 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 43(3) Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da nasprotuje postopku obravnave pravnega sredstva zoper odločbo v zvezi z zahtevo za razglasitev izvršljivosti, v katerem se ne zahteva, da se nasprotna stranka v pritožbenem postopku predhodno zasliši, če se izda zanjo ugodna odločba.
- 41 V skladu s členom 43(3) Uredbe št. 44/2001 v povezavi z uvodno izjavo 18 te uredbe se pravno sredstvo zoper odločbo v zvezi z zahtevo za razglasitev izvršljivosti obravnava v kontradiktornem postopku, ob upoštevanju pravice do obrambe.
- 42 V obravnavanem primeru, kot je razvidno iz predloga za sprejetje predhodne odločbe, mora Helsingin hovioikeus (pritožbeno sodišče v Helsinkih) v skladu s členom 13 poglavja 25a zakonika o sodnem postopku, če meni, da je to potrebno, pred odločitvijo o dopustitvi pravnega sredstva v nadaljnjo presojo nasprotno stranko v pritožbenem postopku pozvati k pisnemu odgovoru na pritožbo. Iz tega izhaja, da je mogoče odločbo o taki dopustitvi sprejeti, ne da bi se nasprotni stranki omogočila predložitev pripomb.
- 43 Vendar je iz elementov spisa, ki je na voljo Sodišču, razvidno, da pritožbeno sodišče v okviru prve faze postopka iz člena 5, odstavek 1, poglavja 25a zakonika o sodnem postopku, ki se nanaša na dopustitev v nadaljnjo presojo, ne sme sprejeti neugodne odločbe za nasprotno stranko v pritožbenem postopku, ne da bi jo zaslišalo. Namreč, na eni strani, če je pravno sredstvo vloženo zoper odločbo o razglasitvi izvršljivosti, to, da pritožbeno sodišče ne odobri dopustitve pravnega sredstva v nadaljnjo presojo, ne sme poseči v položaj upravičenca iz te odločbe, torej stranke, v korist katere je bila izvršitev odobrena. Na drugi strani, če je pravno sredstvo vloženo zoper odločbo o zavrnitvi izvršljivosti, to, da pritožbeno sodišče ne odobri dopustitve pravnega sredstva v nadaljnjo presojo, tudi ne sme poseči v položaj upravičenca iz te odločbe, torej stranke, zoper katero se izvršitev zahteva.
- 44 Zato, kot je navedel tudi generalni pravobranilec v točkah 76 in 82 sklepnih predlogov, pritožbeno sodišče v fazi dopustitve v nadaljnjo presojo ne more sprejeti odločbe, ki je za nasprotno stranko v pritožbenem postopku neugodna ali posega v njen položaj, tako da okoliščina, da ta stranka ni bila pozvana k predložitvi pripomb, ne krši njene pravice do kontradiktornega postopka. Poleg tega je ta stranka v fazi celovite presoje pravnega sredstva obvezno pozvana k temu, da se izjavi, kar zagotavlja spoštovanje načela kontradiktornosti na stopnji, na kateri lahko odločba pritožbenega sodišča poseže v položaj te stranke.

45 Glede na vse zgornje preudarke je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 43(3) Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da ne nasprotuje postopku obravnave pravnega sredstva zoper odločbo v zvezi z zahtevo za razglasitev izvršljivosti, v katerem se ne zahteva, da se nasprotna stranka v pritožbenem postopku predhodno zasliši, če se izda zanjo ugodna odločba.

Tretje vprašanje

46 S tretjim vprašanjem se predložitveno sodišče sprašuje o morebitnih posledicah, ki bi izhajale iz dejstva, da lahko pravno sredstvo uveljavlja ne le stranka, ki je zahtevala izvršitev, ampak tudi stranka, zoper katero je bila izvršba odobrena.

47 V zvezi s tem je sicer res, da za vprašanja za predhodno odločanje, ki se nanašajo na pravo Unije, velja domneva upoštevnosti, vendar je treba poudariti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso namen predhodnega odločanja ni oblikovanje posvetovalnih mnenj o splošnih ali hipotetičnih vprašanjih, temveč dejanska potreba po učinkoviti rešitvi spora (sodba z dne 10. decembra 2018, Wightman in drugi, C-621/18, EU:C:2018:999, točka 28).

48 V obravnavanem primeru pa predložitveno sodišče ne pojasnjuje razlogov, iz katerih je postavilo to vprašanje. Prav tako ne pojasnjuje povezave navedenega vprašanja s postopkom v glavni stvari, niti razlogov, iz katerih bi bil odgovor Sodišča potreben za rešitev spora, ki ga obravnava.

49 Zato je treba ugotoviti, da tretje vprašanje ni dopustno.

Stroški

50 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. Člen 43(1) Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah je treba razlagati tako, da ne nasprotuje postopku za dopustitev pravnih sredstev v nadaljnjo presojo, v katerem, prvič, pritožbeno sodišče odloča o vprašanju odobritve navedene dopustitve na podlagi odločbe, izdane na prvi stopnji, pritožbe, ki mu je predložena, morebitnih pripomb nasprotne stranke v pritožbenem postopku ter po potrebi na podlagi drugega gradiva o zadevi, in, drugič, mora biti pravno sredstvo dopuščeno v nadaljnjo presojo, zlasti če obstajajo dvomi o pravilnosti zadevne odločbe, če presoja pravilnosti te odločbe ni mogoča brez dopustitve v nadaljnjo presojo ali če za dopustitev v nadaljnjo presojo obstaja kak drug tehten razlog.

2. Člen 43(3) Uredbe št. 44/2001, ki določa kontradiktorni postopek, je treba razlagati tako, da ne nasprotuje postopku obravnave pravnega sredstva zoper odločbo v zvezi z zahtevo za razglasitev izvršljivosti, v katerem se ne zahteva, da se nasprotna stranka v pritožbenem postopku predhodno zasliši, če se izda zanjo ugodna odločba.

Podpisi